

نقش مهارت‌های ارتباطی معلمان ورزش بر شکل‌گیری فرهنگ سازمانی در بین کارشناسان تربیت بدنی اداره آموزش و پرورش اسلامشهر

رسول نظری^{۱*}، فاطمه امامی نسب^۲، طبیه زرگر^۳

تاریخ دریافت مقاله: ۹۱/۶/۲۹، تاریخ پذیرش: ۹۱/۷/۲۵

چکیده

هدف تحقیق حاضر، بررسی نقش مهارت‌های ارتباطی معلمان ورزش بر شکل‌گیری فرهنگ سازمانی کارشناسی تربیت بدنی اداره آموزش و پرورش اسلامشهر است. این تحقیق از نوع توصیفی است که به روش پیمایشی انجام شده است. جامعه آماری این پژوهش را معلمان تربیت بدنی مرد و زن اسلامشهر تشکیل دادند. حجم جامعه آماری این پژوهش ۱۲۰ نفر می‌باشد. نمونه آماری تحقیق به صورت تصادفی از بین جامعه آماری انتخاب شد. برای تعیین حجم نمونه از جدول مورگان استفاده شد. ابزار اندازه‌گیری پژوهش، شامل پرسشنامه اطلاعات فردی، مهارت‌های ارتباطی بارتون جی با پایایی (۸۱/۰) و پرسشنامه فرهنگ سازمانی ساشکین با پایایی (۸۴/۰) بود. روش آماری شامل تجزیه و تحلیل این پژوهش، در دو سطح توصیفی و استنباطی انجام شد. نتایج نشان می‌دهد که بین فرهنگ سازمانی و مهارت‌های ارتباطی ارتباط معناداری وجود ندارد و معلمان از مهارت‌های ارتباطی مطلوبی ندارند.

واژگان کلیدی: مهارت‌های ارتباطی، فرهنگ سازمانی، معلمان ورزش.

مقدمه

مدیران نیز دریافته‌اند که ارتباط مؤثر با منابع انسانی و درک انگیزه‌های ارتباطی کارکنان در توفیق آنان برای دستیابی به اهداف طراحی شده سازمان عامل مؤثری است (زاهدی، ۱۳۸۱). بر این اساس مدیران سطوح مختلف، مسؤول ایجاد ارتباطات صحیح در سازمان هستند. بنابراین باید از کم و کیف فرایند ارتباطی آگاه باشند و نحوه برقراری ارتباطات مؤثر را بدانند. مهارت‌های ارتباطی آن دسته از مهارت‌هایی هستند که افراد می‌توانند در گیر تعامل‌های بین فردی و فرایند ارتباط شوند و شامل مهارت‌های متفاوتی هستند که مهم‌ترین آنها مهارت‌های

ماهیت اجتماعی انسان ایجاد می‌کند که آدمی با وجود گوناگون اجتماع و مجموعه‌های درون آن ارتباط برقرار کند. در چنین جوامعی ارتباطات یکی از مهمترین عوامل توسعه و تعالی و موفقیت انسان است (دعایی، ۱۳۷۳). سازمان به عنوان یک نهاد اجتماعی به دلیل اهداف بنیانی فراتر از ارتباطات روزمره، نوعی ارتباطات سازمانی بین افراد برقرار می‌کند. بدیهی است که در این زمینه ارتباطات و چگونگی جهت گیری آنها به سمت اهداف سازمانی از نکات ضروری مورد توجه مدیران است.

Corresponding Author: nazarirasool@yahoo.com

۱*. استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد نائین

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد واحد علوم تحقیقات کردستان

۳. عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

که روی صد مدیر در انگلستان انجام داد به این نتیجه رسید که ارتباطات مهم‌ترین نقش را در عملکرد مدیران بازی می‌کند.^۷ برونوتو^۷ (۲۰۰۴) ارتباطات را راهی برای تمرین مدیریت منابع انسانی و از طرفی دغدغه کلیدی در ارتقای تعهد سازمانی می‌داند. دولدیچ (۱۹۹۴) ولی علی‌رغم اینکه ارتباطات یک مهارت موثر برای مدیران است اما شاید تاکنون به عنوان یک بعد اصلی به آن توجه نشده است و لذا به قدر کافی بر شفافسازی در مورد آن تأکید نشده و از آن در سطحی خلاق استفاده به عمل نیامده است.

مقصود از فرهنگ سازمانی سیستمی از استنباط مشترک اعضا نسبت به یک سازمان است و همین ویژگی موجب تفکیک دو سازمان از یکدیگر می‌شود و شامل دو ساختار است، فرهنگ حاکم^۸، نمایانگر ارزش‌های اصولی است که اکثریت اعضای سازمان در آنها مشترک یا سهیم هستند. زیرمجموعه‌های فرهنگ^۹، در سازمان‌های بزرگ به وجود می‌آیند و بازتابی از مساله‌ها و تجربه‌ها یا شرایط مشابه و همانندی هستند که اعضای سازمان با آنها رو به رو می‌شوند. موقفيت چشمگیر سازمان‌های موفق در عوامل غیرملموس قدرتمند در فرهنگ سازمانی آنها، ارزش‌ها و باورهای کارکنان نهفته است. باتوجه به آنچه بیان شد، ابعاد متفاوتی از فرهنگ سازمانی مورد توجه دانشمندان قرار گرفته که یکی از آنها نحوه شناسایی فرهنگ سازمانی است (زاده‌ی، ۱۳۸۱).

والاس^{۱۰} (۲۰۰۱) معتقد است فرهنگ ریشه در انسان‌شناسی دارد و فرهنگ سازمانی را مشتمل بر عقاید و ارزش‌های ریشه‌داری که بین اعضای یک سازمان مشترک است و هنجرهای رفتاری و شخصیتی سازمان را شکل می‌دهد؛ تعریف کرده است. تحقیقات زیادی ارتباط بین فرهنگ سازمانی و عملکرد را ارزیابی شده است؛ ماسی^{۱۱} (۲۰۰۰) عنوان می‌کند که بین خصوصیات فرهنگ سازمانی و کارآیی سازمان ارتباط وجود دارد، به علاوه فرهنگ نه تنها باید قوی، بلکه باید منحصر به فرد نیز باشد تا منجر به دستاوردهای موفق شود. کارول^{۱۲} (۲۰۰۷) اعتقاد دارد که در هر سازمان یک فرهنگ غالب وجود

کلامی، گوش دادن مؤثر و بازخورد است (سجادی، ۱۳۸۱). مهارت کلامی عبارت است از به کارگیری آگاهانه نمادهای کلامی به منظور ترغیب دیگران به انجام کار؛ گوش دادن مؤثر توانایی مدیر در توجه به پیشنهادها، نظرات یا سوالات دیگران و درک آنهاست. مهارت بازخورد عبارت است از برگشت نتیجه پیام به طوریکه فرستنده از وضعیت ارسال پیام و نحوه دریافت و درک آن آگاه شود (حقیقی و همکاران^۱، ۲۰۰۱). مهارت ارتباطی یکی از مهارت‌های مهم و به منزله ابزار کار مدیران آموزشی است که در موقفيت و اثربخشی آنان تأثیر بسزایی دارد (الوانی، ۱۳۷۹).

نقصان در مهارت‌های ارتباطی موجب کاهش احتمال موقفيت مدیر می‌شود و در نهایت تأثیر منفی بر اثربخشی سازمان دارد. بین ارتباطات و رضایت شغلی کارکنان رابطه‌ای مستقیم برقرار است، عواملی چون تحریف پیام و ابهام، موجب تضعیف اطمینان می‌شود. از این‌رو، بر رضایت کارکنان اثر منفی خواهد گذاشت. بین ارتباطات اثربخش و بازدهی یا تولید کارکنان نیز رابطه‌ای مستقیم و مثبت وجود دارد (راپینز^۲، ۱۹۹۹). حتی اگر وظایف مدیریتی تغییر یابد، چالش‌های مرتبط با تکنولوژی پیشرفته، تنوع نیروی کار و تاکید بر کار تیمی نیاز مدیران را به برقراری ارتباط موثر آشکار می‌سازد (هانت و باروج^۳، ۲۰۰۳).

شایان توجه است که یک مدیر ممکن است ۷۵ درصد زمان را به برقراری ارتباط رو در رو بگذراند و چیزی حدود نیمی از این وقت، صرف گوش دادن می‌شود (مشبکی^۴، ۲۰۰۱). ریشه بسیاری از مشکلات فردی و سازمانی را می‌توان در کمبود ارتباطات مؤثر و سیستم ارتباطی و به طور کلی سوء تعبیر و تفسیرهای ارتباطی جست‌وجو کرد (رضائیان^۵، ۲۰۰۱). شاید شدیدترین انتقادهایی که مدیران می‌توانند از همکاران و ماقوقي‌ها یا کارکنان دریافت دارند، پیرامون عدم توافقشان در ارتباط مؤثر است (رضائیان، ۲۰۰۴). بیشتر مدیران احتمالاً به این دلیل از کار برکنار می‌شوند که مهارت‌های ارتباطی میان فردی در آنها ضعیف است، نه به آن خاطر که توانایی‌های فنی ندارند (راپینز و همکاران^۶، ۲۰۰۴). دولدیچ^۷ (۱۹۹۶) در مطالعه‌ای

1. Haghig

2. Rabins

3. Hunt & Baruch

4. Moshabek

5. Rezaian

6. Dulewicz

7. Brunetto

8. Dominant culture

9. Subcultures

10. Wallace

11. Masi

12. Carroll

زمینه ارتقای فرهنگی فراهم آید. از این رو هدف این پژوهش تأثیر مهارت‌های ارتباطی بر شکل‌گیری فرهنگ آموزش و پژوهش است. این پژوهش به منظور تعیین وضعیت مهارت‌های ارتباطی بر اساس همه مهارت شنودی، کلامی و بازخوری معلمان تربیت بدنی شهرستان اسلامشهر انجام خواهد شد تا ضمن درک و تشخیص موانع ارتباطی، ارائه راهکارهای مناسب بهبود و ارتقای این مهارت‌ها میسر شود. ضمناً رابطه این مهارت‌ها را با فرهنگ سازمانی مورد توجه قرار می‌دهد.

روش‌شناسی تحقیق

پژوهش حاضر به منظور بررسی تأثیر مهارت‌های ارتباطی بر شکل‌گیری فرهنگ سازمانی آموزش و پژوهش شهرستان اسلامشهر انجام شد. از این رو این تحقیق از نوع توصیفی است که به روش پیمایشی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش را معلمان تربیت بدنی مرد و زن اسلامشهر تشکیل دادند. حجم جامعه آماری این پژوهش ۱۲۰ نفر است. نمونه آماری تحقیق به صورت تصادفی از بین جامعه آماری انتخاب شد. برای تعیین حجم نمونه از جدول مورگان استفاده شد؛ از این‌رو در این پژوهش تعداد کل نمونه ۸۹ نفر در نظر گرفته شد. ابزار اندازه‌گیری پژوهش شامل پرسشنامه اطلاعات فردی، مهارت‌های ارتباطی بارتون جی با پایایی (۰/۸۱) و پرسشنامه فرهنگ سازمانی ساشکین با پایایی (۰/۸۴) بود. روش آماری شامل تجزیه و تحلیل این پژوهش در دو سطح توصیفی و استنباطی انجام شد و برای تحلیل داده‌ها از نرم افزار spss ویرایش ۱۶ استفاده شد.

نتایج

مطابق اطلاعاتی که در جدول ۱ داده شده است، مقدار P به دست آمده برای رابطه بین مهارت‌های ارتباطی معلمان و فرهنگ سازمانی آموزش و پژوهش اسلامشهر در تمامی حیطه‌های مهارت‌های ارتباطی و در کل، بیشتر از ۰/۰۵ بود ($P > 0/05$)، از این‌رو دلایل و شواهد کافی برای رد فرض‌های

دارد و برحسب ماهیت کار نیز زیرمجموعه‌ها و خرده فرهنگ‌های متفاوت شکل می‌گیرد که مبنای تفاوت آنها تخصص، تکنولوژی، منطقه جغرافیایی و نظریه اینها است. کارهانا^۱ (۲۰۰۵) عنوان می‌کند که هرچند فرهنگ محیطی بر فرهنگ سازمانی اثرگذار است، در یک محیط اجتماعی، سازمان‌های مختلف دارای فرهنگ‌های گوناگون هستند. با تحقیق روی شیوه‌های نفوذ مدیران، به این نتیجه رسیدند که شیوه‌های نفوذ در کشورهای غربی و شرقی متفاوت و تحت تأثیر عوامل فرهنگی تغییر می‌کند (شوف و همکاران، ۲۰۰۴). اغلب سازمان‌های ورزشی، یک فرهنگ حاکم «کلی» و یک یا چند خرده فرهنگ دارند. فرهنگ‌های رقبتی که از تعداد زیاد خرده فرهنگ‌ها ناشی می‌شود، می‌تواند منجر به تعارضات سازمانی شود. بنابراین، تعارضات باید به طور مرتب در سازمان مدیریت شوند (دولویچ، ۱۹۹۴).

مدیران ارشد، معمولاً آهنگ کارشان را با به کارگیری ارزش‌های اصلی که فرهنگ غالب کلی را شکل می‌دهد اکثربیت اعضای سازمان آن را پذیرفته‌اند، تنظیم می‌کنند. همچنین اگر مدیریت، زمانی را برای فهم فرهنگی که به سازمان انگیزه می‌دهد، اختصاص ندهد، مشکلات اجتناب‌ناپذیر خواهد بود. زمانی که ارزش‌های سازمانی به افراد جدید القا می‌شود؛ یک فهم عینی از محیط را شکل خواهد داد که فرهنگ و شخصیت سازمانی را استحکام می‌بخشد (زاهدی، ۱۳۸۱). چرا که ریشه و عوامل اصلی موفقیت یا شکست مؤسسات و سازمان‌ها در فرهنگ سازمانی آنها نهفته است. با از آنجا که مدیران باید مهارت‌های لازم را برای اجرای موفقیت آمیز استراتژی‌های سازمانی، تعامل با کارکنان و پاسخ‌دهی مؤثر به آنها در اختیار داشته باشند. چرا که یکی از این مهارت‌های حیاتی در مدیریت منابع انسانی برقراری ارتباطات مؤثر است (دولویچ، ۱۹۹۴).

با توجه به اینکه آموزش و پژوهش یک سازمان انسان محور است، فرهنگ سازمانی نقش بسزایی در میزان موفقیت این سازمان خواهد داشت. برای تقویت و ارتقای فرهنگ سازمانی موجود ابتدا باید فرهنگ حاکم را مورد بررسی و شناخت قرار داد تا از این طریق نقاط قابل بهبود فرهنگی شناسایی شده و

جدول ۱. نتایج ضریب همبستگی بیرسون برای تعیین رابطه بین مهارت‌های ارتباطی
معلمان و فرهنگ سازمانی آموزش و پرورش اسلامشهر

شاخص	N	r	sig
مهارت کلامی و فرهنگ سازمانی	۸۹	.۰/۰۹۸	.۰/۳۵۹
مهارت شنودی و فرهنگ سازمانی	۸۹	-.۰/۰۳۵	.۰/۷۴۴
مهارت بازخورده و فرهنگ سازمانی	۸۹	.۰/۱۰۵	.۰/۳۲۶
مهارت ارتباطی و فرهنگ سازمانی	۸۹	.۰/۰۷۸	.۰/۴۶۷

بازخوردی مهارت‌های ارتباطی بین معلمان زن و مرد برابر $.۶۶۲ / .۰$ بود ($P > .۰/۰۵$)، از این‌رو براساس شواهد موجود فرض صفر، قبول و فرضیه مقابله داشت. بنابراین با توجه به یافته‌های این تحقیق، بین بعد بازخوردی مهارت‌های ارتباطی معلمان زن و مرد تفاوت معناداری وجود نداشت. بنظور آزمون این فرضیه، از آزمون پارامتریک t دو گروهه مستقل استفاده شد. مطابق اطلاعاتی که در جدول ۲ آرایه شده است، مقدار P به دست آمده برای مقایسه بعد

صفر مربوطه وجود نداشت. بنابراین با توجه به یافته‌های این تحقیق، بین مهارت‌های ارتباطی معلمان و فرهنگ سازمانی آموزش و پرورش اسلامشهر، رابطه معناداری وجود نداشت. به منظور آزمون این فرضیه، از آزمون پارامتریک t دو گروهه مستقل استفاده شد. مطابق اطلاعاتی که در جدول ۲ آرایه شده است، مقدار P به دست آمده برای مقایسه بعد

جدول ۲. مقایسه بعد بازخوردی مهارت‌های ارتباطی بین معلمان زن و مرد

گروه	زن	مرد	مقدار-t	مقدار-p	درجه آزادی	انحراف سیار	میانگین	فراوانی	شاخص
زن	۵۶	۳۳	۲۱/۷۶	.۰/۴۴۱	۸۷	.۵/۶۰	.۲/۵۱	۲۱/۳۰	
مرد									

براساس شواهد موجود فرض صفر، قبول و فرضیه مقابله داشت. بنابراین با توجه به یافته‌های این تحقیق، بین مهارت‌های ارتباطی معلمان زن و مرد تفاوت معناداری وجود نداشت.

مستقل استفاده شد. مطابق اطلاعاتی که در جدول ۳ آرایه شده است، مقدار P به دست آمده برای مقایسه مهارت‌های ارتباطی بین معلمان زن و مرد برابر $.۳۷۳ / .۰$ بود ($P > .۰/۰۵$)، از این‌رو

جدول ۳. مقایسه مهارت‌های ارتباطی بین معلمان زن و مرد

گروه	زن	مرد	مقدار-t	مقدار-p	درجه آزادی	انحراف سیار	میانگین	فراوانی	شاخص
زن	۵۶	۳۳	.۵۹/۲۷	.۰/۶۴۷	۸۷	.۵/۶۴	.۵/۶۴	.۵۹/۲۷	
مرد									

از این‌رو براساس شواهد موجود، فرض صفر، رد و فرضیه مقابله قبول شد. بنابراین با توجه به یافته‌های این تحقیق، بین وضعیت موجود و وضعیت مطلوب مهارت‌های ارتباطی معلمان تفاوت معناداری وجود داشت.

به منظور آزمون این فرضیه، از آزمون پارامتریک t تک گروه استفاده شد. مطابق اطلاعاتی که در جدول ۴ آرایه شده است، مقدار P به دست آمده برای مقایسه بین وضعیت موجود و وضعیت مطلوب مهارت‌های ارتباطی معلمان برابر $.۰/۰۰۰۱$ بود

جدول ۴. مقایسه بین وضعیت موجود و وضعیت مطلوب مهارت‌های ارتباطی معلمان

گروه	وضعیت مطلوب	وضعیت موجود	مقدار-t	مقدار-p	درجه آزادی	انحراف سیار	میانگین	فراوانی	شاخص
وضعیت مطلوب	۸۹	۸۶	.۵۹/۶۲	.۰/۰۰۰۱	۸۸	.۵/۶۲	.۱۷/۶۲۱		
وضعیت موجود									

باتوجه به یافته‌های این تحقیق، بین بعد کلامی، شنودی و بازخوردی مهارت‌های ارتباطی معلمان زن و مرد اسلامشهر تفاوت معناداری وجود ندارد. بنابراین معلمان زن و مرد دارای مهارت‌های ارتباطی یکسانی هستند. ازین رو این بخش از نتایج تحقیق با مطالعات و پژوهش‌های نظری و همکاران (۲۰۱۱) همخوانی دارد. همچنین بین مهارت‌های ارتباطی معلمان متاهل و مجرد و گروه‌های مختلف سابقه کاری تفاوت معناداری وجود نداشت و هیچ تفاوتی بین گروه‌های سنی در مهارت‌های ارتباطی مشاهده نشد. بنابراین باتوجه به یافته‌های این تحقیق، بین وضعیت موجود و وضعیت مطلوب بعد کلامی، بعد شنودی و بعد بازخوردی مهارت‌های ارتباطی معلمان تفاوت معناداری وجود دارد و معلمان دارای وضعیت مطلوبی برای مهارت‌های ارتباطی نیستند.

ارتباطات برای مدیریت به دلایل زیر مهم است: اول اینکه ارتباطات فرایندی است که مدیران با استفاده از آن وظایف برنامه‌ریزی، سازماندهی، رهبری، هماهنگی و کنترل را به انجام میرسانند. دوم اینکه ارتباطات فعالیتی است که مدیران، قسمت اعظم وقت خود را به آن تخصیص می‌دهند. ارتباطات نه تنها وظیفه مدیر را تسهیل می‌کند، بلکه وسیله‌ای است که سازمان را با محیط خارج مرتبط می‌سازد. به عبارت دیگر، باید اذعان کرد که از طریق ارتباطات، هر سازمانی بصورت یک سیستم بازد مردی و با محیط خارج ارتباط برقرار می‌کند. ارتباطات را به عنوان خونی به تلقی می‌کنند که در رگ حیات سازمان جریان دارد و نبودن اطلاعات باعث بروز اختلال در قلب سازمان خواهد شد. خلاصه اینکه بدون ارتباطات مؤثر انجام وظایف سازمان و ادامه حیات آن امکان‌پذیر نخواهد بود.

کتابنامه

الوائی، مهدی. ۱۳۷۹. مدیریت عمومی. تهران: نشر نی.

دعایی، حبیب الله. ۱۳۷۳. ارائه الگوی ارتباطات سازمانی مناسب در گروه ملی صنعتی فولاد ایران، فصلنامه دانش مدیریت، شماره ۲۵. انتشارات دانشکده علوم اداری و مدیریت بازرگانی دانشگاه تهران.

رضاییان، علی. ۱۳۷۳. مدیریت رفتار سازمانی. تهران: انتشارات سمت.

بحث و نتیجه گیری

روح حاکم بر سازمان ورزشی که فرهنگ سازمانی آن سازمان به شمار می‌آید، باید برای پویایی و زنده ماندن و موفقیت روزافزون خود زیادی به خرج دهد، چرا که موفقیت هر سازمان، بخصوص سازمان‌های ورزشی تا حد زیادی به تطبیق افراد با فرهنگ آن سازمان بستگی دارد. با توجه به اطلاعات حاصل شده، مقدار P بدست آمده برای رابطه بین مهارت‌های ارتباطی معلمان و فرهنگ سازمانی آموزش و پرورش اسلامشهر در تمامی حیطه‌های مهارت‌های ارتباطی و در کل، بیشتر از ۰/۰۵ بود ($P < 0/05$)، از این رو شواهد کافی برای رد فرض‌های صفر مربوط وجود نداشت. بنابراین باتوجه به یافته‌های این تحقیق، بین مهارت‌های ارتباطی معلمان و فرهنگ سازمانی آموزش و پرورش اسلامشهر، رابطه معناداری وجود ندارد. تأکید بر این عوامل هدایت سازمانی فرهنگ به انسجام سازمانی و رسالت دستاورده با توجه به فی^۱ و دنیسون (۲۰۰۳)، دنیسون و همکاران^۲ (۲۰۰۷)، میان و ژوئن^۳ (۲۰۰۸)، ایلماز و ارگون^۴ (۲۰۰۸) آن را معلوم می‌کند که تمرکز بر فرهنگ سازمانی انسجام یک ماموریت است به طور مثبت و قابل توجه تاثیر در کارایی سازمانی، و بنابراین معاملاتی رهبری دارای تاثیر مثبت از طریق فرهنگ سازمانی است. موضوع ارتباطات در سازمان، چنان اهمیتی دارد که می‌توان گفت اولین و مهم‌ترین وظیفه مدیر این است که سیستم ارتباطات را در سازمان توسعه دهد. اطلاعات لازم باید قبل از اینکه تصمیمی اتخاذ شود، مورد توجه قرار گیرد؛ بنابراین چنانچه هدف سازمان دستیابی به حداکثر بهره‌وری باشد، سیستم ارتباطات باید بگونه‌ای باشد که در همه حال اطلاعات مربوطه در اختیار اعضای کمیته قرار گیرد. عمل سازماندهی و مدیریت مستلزم برقراری ارتباط مؤثر است به گونه‌ای که کارکنان از اهداف سازمان و نقش خود آگاه شوند. عمل رهبری هم بدون وجود ارتباطات مطلوب موفق نخواهد بود. به این ترتیب مدیران، وظایف خود را فقط در صورت برقرار کردن ارتباطات مؤثر می‌توانند انجام دهند و بنابراین ارتباطات، اساس کار مدیران را تشکیل می‌دهد.

- of this journal is available at <http://www.Emeald-library.com>.
- Karahanna, E; Evaristo, J; and Srite, M. 2005. Levels of culture and individual behavior: an integrative perspective. *Journal of Global Information Management*, Vol. 13 No.2, pp. 1-20.
- Nazari, R; Ehsani,M ;Gasemei,H ; Ganjouei, A . 2011. Communication Skill difference amonge Men and Women in sports. *Pan- Asian Journal of Sports and Physical Education* Vol.3 No.1 Mar.2011. P51.
- Masi, R.J. 2000. Effects of Transformational Leadership on Subordinate Motivation. Empowering Norms and Organizational Pproductivity. *International journal of organizational Analysis*.8(1).16-47.
- Mortazavi, S; Mehraban, H. 2004. The Relationship between Managerial Communicational Skills and Organization Commitment in Teachers. *Journal of humanities and social sciences*. 16(4): 123-44[Article in Persian].
- Moshabeki, A.2001. *Organizational Behavior Management*. 2nd ed. Iran: Terme Press.
- Rabins, E. 1999. *Organization Behavior: Concepts, Theories, Practices*.Translated by Parsaian A, Arabi SM.3nd ed.Iran: Cultured Surveys Office.
- Rabins, E; De sanzo, D.2004. *Management Principles*.Tramslated by Arabi SM, Rafiee H, Ershad Asrari B.2nd ed.Iran: Office of Cultural Research.
- Rezaian, A. 2001. *Organizational Behavior Management*.2nd ed.Iran: Samt Press.
- زاهدی، محمد. ۱۳۸۱. رابطه فرهنگ سازمانی و کارایی سازمان. *فصلنامه صنعت بیمه*. شماره ۵ عز.
- سجادی، نصرالله. ۱۳۸۰. مدیریت سازمانهای ورزشی. تهران: انتشارات سمت.
- مارتنز، رینر. ۱۳۸۳. روانشناسی ورزش. ترجمه خبری، محمد. تهران: انتشارات بامداد کتاب.
- میرکمالی، محمد. ۱۳۷۸. رهبری و مدیریت آموزشی، تهران: نشر سیطرон. چاپ پنجم.
- Brunetto, Y; Farr, Wharton; R.Does . ۲۰۰۴. The Talk Affect Your Decision To Walk a Comparative Pilot Study Examining The Effect Of Communication Practices On Employee Commitment Post-Managerialism. *Management Decisions*: 42(314); 579-600.
- Carrol ,Graham. 2007. Culture, Organizational Learning and Selected Employee Background Variables in Small-size Business Enterprises. *Journal of European Industrial Training*; Vol.31, Issue 2.
- Detert, J. R. 2000. A Framework for Linking Culture and Improvement Initiatives in Organization. *Academy of management review* 25. 850-863
- Dulewicz, V.1994. Personal Competencies, Personality and Responsibilities of Middle Managers. *Journal of Competency*; 1(3): 20-9.
- Haghig, M.A; Borhani, B; Kord, Rostami.2001. *Organization Behavior management*.Iran: Terme Press.
- Hunt, J; Baruch, Y.2003. Developing Top Managers: The impact of Interpersonal Skills Training. *Journal of Management Development*. 22(88): 729-52.
- Wallace, Joseph. 2001. The Relationship between Organizational Culture, Organizational Climate and Managerial Values .Full text archive

Rezaian, A. 2004. Organizational Behavior Management: Concepts, Theories, Practices .8th ed.Iran: Elmo Adab Press.

Morrissey, Richard. 1992. Effective Organizational Culture is key to company Long –Term Success. Industrial Management. Vol. 34 Issue 2, PP: 28.

Shoaf, Christin; and etal. 2004. Improving Performance and Quality of Work Life. Huang Wiley Periodicals, Inc.

Archive of SID